

Tây Đô là vùng
"đất lành chim đậu",
với nét văn hóa đa dạng
giao thoa giữa các
dân tộc Việt, Hoa, Khmer,
Chăm... Tại Tây Đô,
hiện vẫn còn bảo tồn
và gìn giữ được những
ngôi cổ tự của các nền
văn hóa, có tuổi đời
trên 100 năm, chứng kiến
bao thăng trầm của
thời cuộc. Quảng Triệu
Hội Quán của cộng đồng
người Hoa là một
trong những công trình
kiến trúc giá trị đó.

Bài, ảnh: Việt Cường

Quảng Triệu Hội Quán, hay còn được
người dân Tây Đô gọi với tên thân
thuộc "Chùa Ông Cần Thơ" là một trong
những ngôi cổ tự đẹp, nơi sinh hoạt tâm linh
của cộng đồng người Hoa. Ngôi chùa tọa lạc
ngay mặt tiền đường Hai Bà Trưng, phường
Tân An, quận Ninh Kiều, thành phố Cần
Thơ, chéch chéch tượng đài Bác Hồ ngay
bến Ninh Kiều.

Theo thuyết minh về chùa Ông Cần Thơ,
ngôi chùa này được xây dựng từ năm 1894
và đến năm 1896 thì hoàn thành, phần lớn
nguyên liệu xây dựng chùa đều được người
Hoa vận chuyển từ Quảng Đông (Trung
Quốc) sang, kể cả một số tượng Phật hay đồ

thờ cúng cũng có nguồn gốc từ Trung Quốc. Công trình kiến trúc độc đáo này đã được công nhận là Di tích lịch sử văn hóa cấp Quốc gia vào năm 1993. Sở dĩ người dân gọi nơi đây là “Chùa Ông” vì trong Chánh điện chùa có thờ Quan Công - một danh tướng thời Tam Quốc. Ngoài ra, cũng có một bộ phận người dân gọi là Chùa Bà, bởi trong chùa cũng có thờ Thiên Hậu Thánh Mẫu và Phật Bà Quan Thế Âm. Tuy nhiên, tên gọi Chùa Bà không phổ biến.

Từ xa, du khách đã nhận diện ra ngôi chùa nổi bật giữa dãy phố bởi dáng vẻ kiến trúc và màu sắc rực rỡ đặc trưng của người Hoa với một cửa đi vào duy nhất, chứ không phải cổng tam quan 3 cửa như đa phần các ngôi chùa người Việt. Những chiếc lồng đèn được treo hai bên cửa. Nhìn từ trên cao, chùa Ông Cần Thơ có bố cục hình chữ “Quốc” với mái ngói âm dương dốc thẳng xuống, các gờ được bố trí ống men xanh thẫm. Bờ nóc trang trí những hình lưỡng long châu nguyệt, cá hóa rồng, phụng hoàng... bằng gốm sứ đủ màu. Hai đầu mái cong còn có tượng người cầm mặt trăng, mặt trời tượng trưng cho tư duy “nhị nguyên” của triết học phương Đông.

Qua 2 hàng binh khí của Bát Tiên, các gian bên trong khu di tích chùa Ông Cần Thơ được bố trí theo thứ tự rõ ràng: Tiền điện - Sân thiên tỉnh (còn gọi là giếng trời) - Chánh điện và các dãy nhà phụ bao quanh chánh điện theo hình chữ “Quốc” vuông góc và khép kín với nhau. Với lối kiến trúc này, tạo cho khách văn cảnh chùa một cảm giác ấm cúng, trầm mặc, uy nghiêm nhưng lại vô cùng thông thoáng bởi gió và ánh sáng tự nhiên từ khu giếng trời.

Chùa có 6 hàng cột gỗ nâng đỡ vòm mái, cùng hệ thống kèo phức tạp được chạm trổ công phu. Trong khuôn viên chùa, các bức phù điêu cầu kỳ, chạm trổ trên bao lam, hoành phi, liễn đối, xà ngang... với hình ảnh mai, lan, cúc, trúc, rồng, phụng, bông lúa, cá hóa rồng và những điển tích xưa. Trong chùa còn có bảo vật là chuông đồng đúc từ năm 1892, đến nay vẫn được nhà chùa sử dụng và gìn giữ 🌸